

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121375919
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:6121375919.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 17Csp/12/2021

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava- Petržalka, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava – Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, B., právne zastúpenému: Mgr. Oto Saloky, advokát so sídlom Hlavná 94, Prešov, o zaplatenie 2 843,89 EUR s príslušenstvom takto

rozhodol:

16 17Csp/12/2021

Z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie sumy 200 EUR.

Žalobu z a m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 85,94 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

14 17Csp/12/2021

Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania dňa 26.5.2021 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2 843,89 EUR spolu s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 4.9.2010 postúpil postupca – Československá obchodná banka, a.s. – na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 24.10.2016 Zmluvu č. XXXXXXXXXXXR, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov. Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky ich splácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo VOP. Žalobca zastával názor, že Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa Zmluvy, a tak postupca k 15.1.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia pohľadávky sumu vo výške 3 831,83 EUR, ktorá pozostávala z istiny vo výške 2 989,05 EUR,

riadneho úroku vo výške 530,23 EUR, úroku z omeškania vo výške 267,71 EUR a z poplatkov vo výške 44,84 EUR v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok. Žalovaný po postúpení pohľadávky do dňa podania žaloby vykonal nasledujúce úhrady: 20 EUR dňa 6.11.2020, 20 EUR dňa 19.11.2020, 25 EUR dňa 16.12.2020, 25 EUR dňa 19.1.2021, 25 EUR dňa 16.2.2021, 25 EUR dňa 15.3.2021, 25 EUR dňa 19.4.2021 a 25 EUR dňa 17.5.2021. Žalovaná suma tak pozostáva z istiny 2 799,05 EUR, neuhradeného riadneho úroku vo výške 530,23 EUR, neuhradeného úroku z omeškania vo výške 267,71 EUR, neuhradených poplatkov vo výške 44,84 EUR. Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania z dlžnej istiny od 5.9.2020, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni účinnosti postúpenia, do zaplatenia.

Okresný súd Banská Bystrica vyhovel žalobe žalobcu platobným rozkazom sp. zn. 20Up/817/2021 zo dňa 17.6.2021, voči ktorému žalovaný podal včas odpor. Keďže žalobca navrhol pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejedanie veci podľa CSP, spor bol dňa 17.9.2021 postúpený na prejedanie tunajšiemu súdu.

Žalovaný v odpore zo dňa 7.7.2021 namietal tvrdenie žalobcu, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 009077577R zo dňa 24.10.2016 obsahuje všetky podstatné náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Mal za to, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu obligatórnej náležitosti spotrebiteľskej zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy, a to pre absenciu „výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradia, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. V zmluve je uvedená výška pravidelnej mesačnej anuitnej splátky úveru v sume 71,76 EUR, ktorá sa podľa článku III. bod 1. Zmluvy skladá z istiny a príslušného úroku, avšak zo zmluvy už nie je zrejmé, aká časť mesačnej splátky pripadá na úhradu istiny a aká časť mesačnej splátky pripadá na úhradu úroku. Presná výška splátok pripadajúcich na úhradu istiny a na úhradu úroku pritom nevyplýva ani z dokumentu – „Platobná história“, ktorý žalobca predložil, pretože pri rovnakých mesačných splátkach vo výške 76,72 EUR, ktoré žalovaný zaplatil, sú zakaždým uvedené iné sumy, ktoré pôvodný veriteľ započítal na úhradu istiny a na úhradu úroku. Žalovaný namietal aj spôsob započítania čiastkových plnení na jednotlivé splátky, a to konkrétne plnenie v 05/2018 vo výške 12,06 EUR a plnenie v 07/2018 vo výške 6,80 EUR, ktoré pôvodný veriteľ započítal na úhradu úroku a poplatku a nie prioritne na úhradu istiny v rozpore s § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka a čo súčasne spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný taktiež namietal, že pôvodný veriteľ si pred uzatvorením zmluvy nespĺnil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. – nezisťoval príjmy ani výdavky žalovaného (na bývanie, domácnosť, nezaopatrené deti a pod.) a nezisťoval prípadnú úverovú zaťaženosť za účelom zistenia, či žalovaný bude schopný uhrádzať mesačné splátky vo výške 71,76 EUR.. Pôvodný veriteľ nepreveroval bonitu žalovaného pred uzavretím zmluvy vôbec, čo žalovaný považoval za hrubé porušenie povinnosti odbornej starostlivosti podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. Žalovaný napokon namietal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu v konaní z dôvodu, že nedošlo k platnému a účinnému zosplatneniu pohľadávky voči žalovanému, teda k platnému ukončeniu zmluvného vzťahu a následne nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu, keďže právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky využil pôvodný veriteľ bez toho, aby to bolo zmluvnými stranami v Zmluve dohodnuté, teda toto využil v rozpore s § 565 Občianskeho zákonníka. Právny úkon pôvodného veriteľa – vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru – je neplatný, a tak nemohlo dôjsť v zmysle § 17 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. k postúpeniu pohľadávky pred lehotou jej konečnej splatnosti, či už prirodzenej alebo mimoriadnej. Záverom žalovaný poprel, že by bol pri podpise zmluvy oboznámený so všeobecnými obchodnými podmienkami pôvodného veriteľa.

Žalobca vo vyjadrení k odporu zo dňa 16.9.2021 k žalovaným namietanej absencii povinnej náležitosti – výške, počte a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov – uviedol, že spotrebiteľ bol v zmysle požiadavky zákona o spotrebiteľských úveroch zrozumiteľne informovaný o tom kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zmluvy. V zmluve je teda obsiahnutá výška, počet a termíny splátok – 71,76 EUR, 72 splátok v termínoch od 15.11.2016 do 15.10.2022. V sume splátky je obsiahnutý aj úrok a poplatky, ktoré sú špecifikované v zmluve, preto sa uvedené údaje týkajú aj týchto položiek splátky. Zo zákona nevyplýva rozpis splátky na istinu, úroky a poplatky.

Žalobca poukázal na to, že žalovaným prezentovaný výklad § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. je v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, ktorá bola transponovaná do nášho právneho poriadku práve zákonom č. 129/2010 Z.z. Citoval čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice a poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ v obdobnej veci C-42/15 zo dňa 9.11.2016, v ktorom je konštatované, že smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere výpis vo forme amortizačnej tabuľky a nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum, resp. spresnenie, aká časť splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Žalobca súčasne poukázal, že Súdny dvor EÚ v predmetnom rozhodnutí judikoval, že porušenie povinnosti veriteľa môže byť podľa vnútroštátnej právnej úpravy sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky, avšak takáto sankcia je primeraná len pri takom porušení povinností veriteľa, ktoré môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. V tejto súvislosti žalobca poukázal tiež na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.4.2018 a ďalšie, ako aj na skutočnosť, že s účinnosťou od 1.5.2018 zákonodarca novelizoval predmetné zákonné ustanovenie za účelom odstránenia nejednotného súdneho výkladu a pojem „splátka istiny, úrokov a iných poplatkov“ bol nahradený pojmom „splátka“. Vzhľadom na uvedené mal žalobca za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z. a smernicou a úver nie je preto možné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Napokon poukázal tiež na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 5.9.2019 vo veci C-331/18 TE proti Pohotovosti, s.r.o. K námietke aktívnej vecnej legitímácie žalobca poukázal na to, že mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená postupcom podaním zo dňa 17.1.2019, pričom postup, ktorý postupca zvolil, je plne v súlade s odbornou literatúrou k § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ. Postupca podaním zo dňa 17.1.2019 upozornil žalovaného, že si uplatňuje právo zosplatniť pohľadávku a vyzval žalovaného k dobrovoľnej úhrade pohľadávky. K zosplatneniu úveru prišlo márnym uplynutím lehoty na zaplatenie v zmysle § 53 ods. 9 OZ, čím sa všetky splátky úveru splatné do budúca stali splatnými. Postupca pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti vyzýval žalovaného k úhrade omeškaných splátok úveru aj podaniami zo dňa 17.10.2018, 2.11.2018 a 5.12.2018, pričom aj v poslednej výzve nad rámec svojich povinností upozorňoval žalovaného na možnosť uplatnenia práva vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. I bez ohľadu na vykonanie týchto výziev bolo vyhlásenie mimoriadnej splatnosti právne účinné, keďže postupca v podaní zo dňa 17.1.2019 dodržal všetky zákonné náležitosti, ktoré mu § 53 ods. 9 OZ ukladá. V súvislosti so splnením § 92 ods. 8 zákona o bankách žalobca uviedol, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to výzvou zo dňa 2.11.2018 a zo dňa 17.10.2018, výzvou označenou ako „Posledná výzva na úhradu pohľadávky“ zo dňa 5.12.2018 a výzvou označenou ako „Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru“ zo dňa 17.1.2019. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.3.2018 a dôvodil, že podmienky postúpenia pohľadávky banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách sú, že zmluva o postúpení pohľadávky musí mať písomnú formu, banka musí písomne vyzvať dlžníka na splnenie pohľadávky a dlžník musí byť nepretržite viac ako 90 dní v omeškaní s plnením svojho záväzku. Žalobca mal za to, že uvedené podmienky boli bez pochybností splnené. Záverom v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/1/2021 zo dňa 18.3.2021, v ktorom sa odvolací súd vyjadril, že mu nie je zrejmé, z akého dôvodu súd prvej inštancie nepovažoval listinu – vyhlásenie o predčasnej/mimoriadnej splatnosti úveru - aj za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. K skúmaniu bonity žalovaného uviedol, že podklady vyžiadal od pôvodného veriteľa a súdu ich po ich obdržaní bezodkladne predložil.

Podaním zo dňa 20.9.2021 žalobca doplnil svoje vyjadrenie ohľadom námietky žalovaného, že bola porušená odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver. Uviedol že odborná starostlivosť bola zachovaná a v rámci kontraktáčného procesu nedošlo k porušeniu žiadnej povinnosti veriteľa. Pri posúdení bonity žalovaného boli do úvahy vzaté všetky dostupné informácie, vrátane údajov zo spoločného bankového/úverového registra. Výsledkom posúdenia schopnosti žalovaného splácať úver bol jednoznačný záver o jeho platobnej spôsobilosti/schopnosti splácať daný úver. Šlo o predschválený úver, príjem bol počítaný z transakcií na účte. Príjem z DTB: 18 242 EUR, splátky 146 EUR + 51 EUR, limity 200 EUR, životné minimum 300 EUR, a tak platobná kapacita predstavovala $18\,242 - 300 - 146 - 51 - 200/20 = 17\,735$ EUR. Žalovaný mal veľmi vysoký príjem a tiež vysoké skóre, preto schválenie úveru vo výške 4 000 EUR prebehlo korektne podľa vtedy platných

postupov pre predschválených klientov. Záverom poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11.3.2020, sp. zn. 8Co/233/2019.

Žalovaný v duplike zo dňa 28.10.2021 zopakoval, že pôvodný veriteľ nebol oprávnený žiadať zaplatenie celého zvyšujúceho spotrebiteľského úveru z dôvodu absencie relevantnej dohody pôvodného veriteľa a žalovaného o možnosti pôvodného veriteľa uplatniť svoje právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky v prípade nezaplatenia niektorej splátky vyplývajúce mu z § 565 OZ. Veriteľ totiž môže požadovať od dlžníka zaplatenie celej zvyšujúcej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len vtedy, ak to bolo medzi nimi výslovne dohodnuté, a to či už priamo v zmluve alebo v osobitnej dohode o strate výhody plnenia v splátkach. A contrario, ak medzi veriteľom a dlžníkom nebola výslovne dohodnutá strata výhody plnenia v splátkach, veriteľ toto právo nemá. Žalovaný poukázal na to, že v Zmluve v článku III. bod 3. zmluvy si pôvodný veriteľ vymienil „len“ právo úročiť dlžnú sumu úrokom z omeškania pre prípad omeškania žalovanej so zaplatením splátok. Bez dohody o možnosti zosplatenia úveru pôvodný veriteľ nemal právo podľa § 565 OZ zoplatniť úver. V čl. VII bode 1. zmluvy si pôvodný veriteľ vymienil možnosť okamžite zosplatiť celý úver iba v jedinom prípade, a to ak by sa ukázalo vyhlásenie žalovanej, že nie je osobou s osobitným vzťahom k Banke, ako nepravdivé, hoci s poukazom na § 53 ods. 1 OZ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Na základe uvedeného žalovaný dôvodil, že pôvodný veriteľ nebol oprávnený pristúpiť k uplatneniu práva požadovať od žalovaného zaplatenie celého zvyšujúceho úveru pre nezaplatenie niektorej splátky a zosplatenie úveru je absolútne neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom podľa § 39 OZ, v dôsledku čoho úver žalovanej nie je splatným a pôvodný veriteľ nebol oprávnený pred termínom splatnosti postúpiť svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu, čo má za následok, že na žalobcu neprešla aktívna vecná legitímácia v spore a žaloba je predčasná a nedôvodná. Žalovaný napokon rozporoval aj tvrdenie žalobcu o zachovaní odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver. Žalovanému nebolo zrejmé, ako pôvodný veriteľ dospel k záveru o jeho príjme vo výške 18 242 EUR a za aké obdobie sa posudzoval jeho príjem. Ak by žalovaný mal takýto príjem, nepotreboval by spotrebiteľský úver, prípadne nie iba vo výške 4 000 EUR. Žalovaný mal tiež za to, že pôvodný veriteľ nezisťoval náležite jeho výdavky. Mal za to, že vstupné dáta vo vzťahu k zisťovaniu jeho bonity boli zadané účelovo nesprávne zo strany veriteľa, aby sa navodila situácia, že úver bude môcť byť žalovanému poskytnutý. Uviedol, že ani zo zmluvy, ani zo žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 24.10.2016, ani z dokumentov „Bonita“ nevyplývajú žiadne relevantné údaje o reálnych príjmoch a finančných záväzkoch žalovaného, na základe ktorých mohol pôvodný veriteľ s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu žalovaného. Bez skúmania reálneho príjmu, rodinného stavu, celkového objemu výdavkov spotrebiteľ nemôže veriteľ urobiť záver o tom, či spotrebiteľ je alebo nie je schopný riadne splácať požadovaný úver. Predschválenie úveru pritom nezabavuje veriteľa povinnosti s odbornou starostlivosťou skúmať bonitu spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Záverom poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-449/13 zo dňa 18.12.2014 a navrhol žalobu zamietnuť.

Žalobca v podaní zo dňa 25.8.2022 poukázal na to, že právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej splátky bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté v článku VIII bodoch 1 a 2 Obchodných podmienok pre ČSOB spotrebiteľské úvery, ktoré sú súčasťou Zmluvy o ČSOB spotrebiteľskom úvere. Čo sa týka posúdenia bonity žalovaného, poukázal na Odporúčanie Národnej banky Slovenska č. 1/2014 zo 7.10.2014 a skutočnosť, že v prípade predschváleného úveru, akým bol aj predmetný úveru, nie je potrebné vykonať výpočet platobnej kapacity klienta, teda posudzovať príjmy a výdavky, nakoľko banka môže úver poskytnúť aj na základe interných informácií, teda napr. posúdenia obrátov na účte dlžníka. V prejednávanom prípade právny predchodca žalobcu postupoval pri posúdení bonity žalovaného nad rámec požiadaviek zákona č. 129/2010 Z.z. a Opatrenia Národnej banky Slovenska. Platobná kapacita bola overená interne na základe obrátov žalovaného a veriteľ zároveň nahliadol do príslušného registra, ktorým overil existenciu iných záväzkov. Prejednávaný úver tak bol poskytnutý v súlade v čase uzatvorenia zmluvy platnými postupmi pre predschválené úvery.

Podaním zo dňa 26.8.2022 žalobca vzhľadom na plnenie žalovaného po podaní žaloby v rozsahu 200 EUR (platby žalovaného: dňa 18.6.2021 25 EUR, dňa 14.7.2021 25 EUR, dňa 16.8.2021 25 EUR, dňa 16.9.2021 25 EUR, dňa 27.10.2021 25 EUR, dňa 30.11.2021 25 EUR, dňa 20.12.2021 25 EUR a dňa

14.1.2022 25 EUR) vzal žalobu v časti istiny vo výške 200 EUR späť a súčasne kapitalizoval časť úrokov z omeškania s ohľadom na vykonané úhrady.

Súd nariadil pojednávanie na deň 6.9.2022. Strany sporu na pojednávaní zotrvali na svojich skutkových tvrdeniach a právnych názoroch prezentovaných v ich písomných podaniach a v krátkosti ich zhrnuli. Právny zástupca žalovaného nad obsah písomných vyjadrení žalovaného uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy žalovaný poberal iba štátne sociálne dávky a mal 3 maloleté deti, pričom iný príjem nemal. Preto žalovanému nebolo zrejmé, ako pôvodný veriteľ dospel k príjmu žalovaného vo výške 18 242 EUR. Uvedený údaj považoval za nepravdivý. Zároveň poukázal na to, že v obdobnej spotrebiteľskej veci medzi totožnými stranami sporu, ktorá bola vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 29Csp/100/2021, súd rozsudkom zo dňa 31.1.2022 zamietol žalobu a priznal žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Na pojednávaní dňa 6.9.2022 súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: na čl. 8 zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 4.9.2020, na čl. 11 príloha k zmluve o postúpení pohľadávok medzi ČSOB a.s. a EOS KSI Slovensko s.r.o. zo dňa 4.9.2020, na čl. 12 zmluva o ČSOB spotrebiteľskom úvere reg. č. XXXXXXXXXXXR zo dňa 24.10.2016, na čl. 15 žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru, číslo žiadosti XXXXXXXXXXXR zo dňa 24.10.2016, na čl. 17 oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru zo dňa 17.1.2019 spolu s doručenkou nachádzajúcou sa na rubovej strane, na čl. 18 všeobecné obchodné podmienky, ktoré sú účinné od 1.11.2015, na čl. 35 rubová strana a nasledujúcich príloha č. 1, na čl. 36 rubovej strane obchodné podmienky pre ČSOB spotrebiteľské úvery s účinnosťou od 1.12.2015, na čl. 39 Sadzobník pre fyzické osoby – občanov vydaný Československou obchodnou bankou, a.s., na čl. 50 posledná výzva na úhradu pohľadávky zo dňa 5.12.2018 spolu s doručenkou nachádzajúcou sa na rubovej strane, na čl. 51 opakovaná výzva na zaplatenie dlžnej čiastky zo dňa 2.11.2018, na čl. 51 rubovej strane výzva na zaplatenie dlžnej čiastky zo dňa 17.10.2018, na čl. 52 prehľad splátok, na čl. 53 oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 17.9.2020, na čl. 54 pokus o zmier zo dňa 5.5.2021 spolu s podacím hárkom, na čl. 89 interný výpis zo skúmania bonity žalovaného, na čl. 90 výpis z jednotlivých úverov žalovaného, ktoré boli zisťované pri skúmaní bonity. Pojednávanie súd odročil na deň 4.10.2022 za účelom doplnenia dokazovania, keďže žalobca navrhol doplniť dokazovanie predložením dokladov o skúmaní bonity, a to výpisom z účtov preukazujúcich výšku príjmu žalovaného.

Žalobca v podaní zo dňa 21.9.2022 objasnil, že príjem z DTB (databázy), v tomto prípade príjem z DPH vo výške 18 242 EUR znamená, že pôvodný veriteľ uskutočnil priemer z príjmov na bežnom účte, pričom tento bol veľmi vysoký, a preto bol klientovi poskytnutý spotrebiteľský úver na základe posúdenia obrátov na účte. Súčasne súdu preložil výpis z bežného účtu žalovaného, z ktorého bol počítaný priemerný príjem. Z pohľadu banky išlo o bonitného a dobrého klienta v čase schvaľovania úveru, ktorý nemal žiadnu historickú delikvenciu ani evokované problémy so splácaním úveru. Z predloženej platobnej histórie vyplýva, že žalovaný úver riadne splácal. Preto žalobca zastával názor, že postupca postupoval pri poskytovaní úveru s odbornou starostlivosťou.

Žalovaný sa podaním zo dňa 30.9.2022 vyjadril k podaniu žalobcu ohľadom skúmania bonity žalovaného, pričom v prvom rade uviedol, že Odporúčanie NBS č. 1/2014, z ktorého vyplýva, že v prípade predschválených úverov nebolo potrebné vykonať výpočet platobnej kapacity klienta a tak posudzovať príjmy a výdavky, má odporúčací charakter, nie je právne záväzný a už vonkoncom nie je postavený na roveň zákona č. 129/2010 Z.z. Zákon o spotrebiteľských úveroch pritom jednoznačne ukladá veriteľovi pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinnosť skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a neustanovuje žiadnu výnimku z tejto povinnosti pre prípadné predschválené úvery. Zo žalobcom prezentovaných tvrdení vyvodzoval záver, že právny predchodca žalobcu evidentne riadiac sa predmetným Odporúčaním NBS neskúmal bonitu žalovaného tak, ako mu to ukladal zákon č. 129/2010 Z.z. Zotrval na tvrdení, že právny predchodca žalobcu nezisťoval reálne príjmy a výdavky žalovaného v čase uzavretia úverovej zmluvy, a či žalovaný mal vyživovaciu povinnosť. Žalovaný mal pritom vyživovaciu povinnosť k trom maloletým deťom a jeho jediným skutočným príjmom bol rodičovský príspevok. Poprel, že by mal v čase uzavretia úverovej zmluvy akýkoľvek ďalší príjem okrem rodičovského príspevku a už vonkoncom nie v priemere 18 242 EUR. Uviedol, že v rozhodnom

čase nepodnikal, nebol spoločníkom, ani konateľom žiadnej obchodnej spoločnosti, nebol v pracovnom pomere, ani v obdobnom pracovnoprávnom vzťahu. Sumy na jeho bankovom účte od obchodnej spoločnosti EUCOS SK s.r.o. nepredstavovali jej príjem, ale išlo o príjem obchodnej spoločnosti VADUZ s.r.o. z podnikateľskej činnosti, ktorej jediným spoločníkom a konateľom (v čase uzavretia úverovej zmluvy) bol manžel žalovanej. Príjem mala menovaná spoločnosť na základe obchodnoprávneho vzťahu so spoločnosťou EUCOS SK s.r.o. Manžel žalovanej však do faktúr, ktoré vystavoval v mene VADUZ s.r.o. pre EUCOS SK s.r.o. ako odberateľa uvádzal číslo bankového účtu žalovanej, nakoľko účet firmy VADUZ s.r.o. bol zablokovaný. Z výpisov z bankového účtu vyplýva, že po obdržaní jednotlivých súm boli tieto postupne vybrané z účtu a tieto žalovaná odovzdala manželovi, ktorý ich použil na podnikateľskú činnosť uvedenej spoločnosti. Nešlo teda o príjem žalovaného, ale o príjem spoločnosti VADUZ s.r.o.

Na pojednávaní dňa 4.10.2022 súd vykonal dokazovanie ďalšími listinnými dôkazmi, a to: na čl. 131 výpis z účtu za obdobie od 1.4.2016 do 31.8.2016 v rozsahu 19 strán, na čl. 148 potvrdenie o poberaní rodičovského príjmu vystavené dňa 7.9.2022, na čl. 149 informatívny výpis z obchodného registra pre obchodnú spoločnosť VADUZ s.r.o. vyhotovený dňa 27.09.2022, na čl. 150 výsledok lustrácie podľa mena a priezviska žalovaného v obchodnom registri, na čl. 151 výsledky lustrácie v živnostenskom registri pre meno a priezvisko žalovaného, ďalej tiež lustráciou v Sociálnej poisťovni, kde žiadosť bola zadaná za obdobie od 1.7.2016 do 4.10.2022, pričom nebol zistený žiaden zamestnávateľ za dané obdobie a potvrdením zo dňa 8.9.2022 vystaveným Sociálnou poisťovňou.

Žalobca na pojednávaní dňa 4.10.2022 zastával názor, že tvrdenia žalovaného, že príjem chodil na predmetný účet spoločnosti VADUZ s.r.o., nemajú oporu v predložených dôkazoch.

Vykonaným dokazovaním a súčasne vychádzajúc zo skutkových tvrdení strán sporu súd zistil nasledovný skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu – Československá obchodná banka, a.s. a žalovaný uzatvorili dňa 24.10.2016 Zmluvu o ČSOB spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXR (ďalej aj „zmluva“), na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver pri nasledovných podmienkach: výška úveru 4 000 EUR, úroková sadzba 8,9 % ročne, RPMN 12 %, priemerná RPMN 14,48 %, celková suma, ktorú musí dlžník zaplatiť 5 524,03 EUR, výška odplaty 10,39 % ročne, najvyššia prípustná výška odplaty 20,20 % ročne, počet splátok 72, výška pravidelnej mesačnej anuitnej splátky 71,76 EUR, splatnosť prvej splátky 15.11.2016, splatnosť ďalších splátok 15. deň v mesiaci, splatnosť poslednej splátky 15.10.2022, poistenie úveru – typ A, celkom 4,96 EUR mesačne, poplatok za spracovanie úveru 0 EUR. Žalovaný najprv úver riadne splácal (uhradených prvých 19 splátok), občasne sa krátkodobo ocitol v omeškaní s úhradou splátky, až sa počnúc dvadsiatou splátkou splatnou dňa 15.5.2018 začal dostávať do omeškania s úhradou jednotlivých splátok. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu čiastky dlžnej ku dňu 16.10.2018 vo výške 182,28 EUR, a to výzvou zo dňa 17.10.2018 s upozornením, že v súlade s podmienkami zmluvy je oprávnený pristúpiť k opatreniam smerujúcim k uhradeniu pohľadávky a súčasne môže požadovať úrok z omeškania, o ktorý dlh neustále narastá. Opakovanou výzvou zo dňa 2.11.2018 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu dlhu ku dňu 1.11.2018 vo výške 182,75 EUR s upozornením, že ak nebude dlžná čiastka bez meškania vyrovnaná, banka vyhlási celý záväzok zo zmluvy za predčasne splatný. Dňa 10.12.2018 právny predchodca žalobcu doručil žalovanému poslednú výzvu na úhradu pohľadávky zo dňa 5.12.2018, ktorou vyzval žalovaného na bezodkladnú úhradu omeškaných splátok ku dňu 4.12.2018 vo výške 280,08 EUR a súčasne oznámil žalovanému, že v prípade, ak nebude dlžná čiastka uhradená, bude úver vyhlásený za splatný. Oznámením o vyhlásení predčasnej splatnosti zo dňa 17.1.2019, doručeným žalovanému dňa 21.1.2019, právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že vyhlásil celý úver dňom 15.1.2019 za splatný a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej čiastky vo výške 3 148,64 EUR. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 22051000328 zo dňa 4.9.2020 právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku voči žalovanému z predmetného úveru na žalobcu. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 17.9.2020 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky z predmetného úverového vzťahu na žalobcu. Po postúpení pohľadávky až do dňa podania žaloby žalovaný vykonal nasledovné úhrady: 20 EUR dňa 6.11.2020, 20 EUR dňa 19.11.2020, 25 EUR dňa 16.12.2020, 25 EUR dňa

19.1.2021, 25 EUR dňa 16.2.2021, 25 EUR dňa 15.3.2021, 25 EUR dňa 19.4.2021 a 25 EUR dňa 17.5.2021.

V priebehu súdneho konania žalovaný vykonal za účelom splnenia svojho dlhu ďalšie úhrady, a to dňa 18.6.2021 25 EUR, dňa 14.7.2021 25 EUR, dňa 16.8.2021 25 EUR, dňa 16.9.2021 25 EUR, dňa 27.10.2021 25 EUR, dňa 30.11.2021 25 EUR, dňa 20.12.2021 25 EUR a dňa 14.1.2022 25 EUR. Žalobca vzal žalobu preto v časti istiny vo výške 200 EUR žalobu späť.

Čo sa týka skúmania bonity žalovaného pred poskytnutím úveru, právny predchodca žalobcu poskytoval predmetný úveru ako predschválený na základe pohybov na účte žalovaného. Pri posudzovaní bonity žalovaného vychádzal z priemerného príjmu 18 242 EUR, z výdavkov žalovaného na splátky iných úverov 146 EUR a 51 EUR, životného minima 300 EUR a limitu 200 EUR, pričom dospel k záveru, že platobná kapacita je postačujúca (17 735 EUR). Pri predschválení úveru sa právny predchodca žalobcu riadil Odporúčaním Národnej banky Slovenska č. 1/2014 zo 7.10.2014.

Zistený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 15 a 16.

Podľa § 7 ods. 15 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

- a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu (18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a
- b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Keďže k čiastočnému späťvzati žaloby došlo až po doručení žaloby žalovanému, súd v prvom rade v súlade s § 145 ods. 2 CSP zastavil konanie v časti istiny vo výške 200 EUR.

V predmetnej veci bolo vzhľadom na povahu účastníkov úverovej zmluvy nesporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj príslušnej právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku a zákonu č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Keďže sa v danom prípade jedná o spotrebiteľskú zmluvu formulárového typu, súd v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ako aj rozhodovacou praxou slovenských súdov z úradnej moci (ex off) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovaným spĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch reflektujúc jeho eurokonformný výklad v porovnaní s článkom 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Súd preto dospel k záveru, že nie je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ. Čo sa týka žalovaným namietanej absencie povinnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. l) ZoSÚ ohľadom rozpisu splátok tak, aby z neho vyplývalo, koľko zo splátky bude započítané na istinu, koľko na úrok a koľko na poplatok, súd vo svetle eurokonformného výkladu ZoSÚ, s poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 zo dňa z 9.11.2016 a už ustálenú judikatúru slovenských súdov má súd za to, že predmetná obligatórna náležitosť zmluvy bola dostatočne naplnená uvedením výšky splátky, počtu splátok a termínov splátok. Podľa Uznesenia Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3Cdo 146/2017 „Nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje.“ Obdobne Najvyšší súd SR rozhodol v uznesení zo dňa 17.04.2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018, v uznesení zo dňa 30.04.2019, sp. zn. 7Cdo/98/2018 a v uznesení zo dňa 23. apríla 2018, sp. zn. 4Cdo/187/2017.

Súd ďalej skúmal splnenie si povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Súd podporne uvádza, že podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C – 679/18 (D.:D.:E.:XXXX:XXX): „Články 8 a 23 smernice

Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.“

V zmysle § 7 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch je veriteľ pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, ako aj skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Súd mal za to, že žalobca nepreukázal, že by jeho predchodca splnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovaného splácať úver. Hoci súdu preukázal, že jeho právny predchodca postupoval v súlade s odporúčaniami Národnej banky Slovenska pri poskytovaní retailových úverov, súd vychádzajúc z nesporných skutkových tvrdení i vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že právny predchodca žalobcu neskúmal skutočný príjem a výdavky žalovaného, nevykonal dopyt do Sociálnej poisťovne ohľadom príjmov žalovaného, nezisťoval zdroj jeho príjmov a nezaoberal sa či sumy došlé na účet žalovaného predstavujú jeho príjem. Pôvodný veriteľ súčasne neskúmal výdavky žalovaného okrem splátok iných úverov. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani z iných preložených listinných dôkazov taktiež nevyplýva, že by právny predchodca žalobcu mal vedomosť o žalovaného vyživovacích povinnostiach. Súd pritom považoval za preukázané, že právny predchodca žalobcu pri vedomostiach o došliých platbách, ktoré považoval za príjmy žalovaného, nezohľadnil, že tieto taktiež „opustili“ účet a nezaoberal sa, či tieto odchádzajúce platby predstavujú akýsi výdavok žalovaného. V podstate sa právny predchodca žalobcu uspokojil s tým, že na účet žalovaného za určité obdobie prišli určité objemy finančných prostriedkov a nezaoberal sa ich charakterom a ani tým, prečo účet opúšťajú, čo predstavujú všetky výbery. V podstate sa dá zhrnúť, že pre účely poskytnutia úveru považoval došlé platby na účet automaticky za príjem žalovaného, ale odchádzajúce platby nepovažoval automaticky za výdavky žalovaného.

Súd mal vzhľadom na uvedené za to, že právny predchodca žalobcu pri poskytnutí úveru nekonal s odbornou starostlivosťou pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere ohľadom skúmania schopnosti žalovaného splácať úver, pričom spôsob, akým právny predchodca žalobcu pristupoval k overovaniu bonity žalovaného, súd vyhodnotil ako hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ (skúmanie bonity bez relevantných údajov o príjmoch a výdavkoch, bez zohľadnenia rodinného stavu spotrebiteľa a jeho vyživovacích povinností). Následkom hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ je s poukazom na § 11 ods. 2 ZoSÚ jednak fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ako aj nemožnosť požadovať jednorazové splatenie úveru zo strany veriteľa.

Na margo žalobcom predloženého odporúčania Národnej banky Slovenska sa súdu ešte žiada dodať, že predmetný dokument ma skutočne odporúčací charakter, ktorým sa bankám odporúča postupovať istým spôsobom pri poskytovaní úverov. Predmetná výnimka – pedschválené úvery – nepredstavuje žiadnu zákonnú výnimku z povinnosti veriteľa s odbornou starostlivosťou vyhodnocovať schopnosť dlžníka splácať poskytovaný úver. Navyše aj v samotnom ustanovení o výnimke Národná banka uvádza, že pedschvaľovací proces bez aktívnej účasti klienta vychádza z historických údajov o finančnej situácii klienta získaných z interných a externých zdrojov, a tak podľa názoru súdu nemožno vychádzať z údajov o došlých platbách iba za určité krátke obdobie bez vedomosti charakteru došlých a odchádzajúcich platieb.

Vo svetle uvedených záverov o neplatnosti zosplatenia úveru a bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa súd ďalej zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou v spore a dospel k záveru, že žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitímácia v spore, preto nie je možné žalobe vyhovieť ani čiastočne. Pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola pôvodným veriteľom postúpená na žalobcu ku dňu 16.9.2020. Po zohľadnení neplatnosti zosplatenia úveru konečná splatnosť predmetného úveru v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere nastane až dňa 15.10.2022 (splatnosť poslednej splátky). Postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy ku dňu 16.9.2020, kedy úver bol ešte tzv. živým úverom, je tak v rozpore s § 17 ods. 1 ZoSÚ, keďže pohľadávka zo spotrebiteľského úveru nebola postúpená až po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru. Súd preto žalobu s poukazom na uvedené závery v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP na základe pomeru úspechu v konaní tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 85,94 %. Žalovaný bol totiž úspešný v časti, v ktorej súd zamietol žalobu – o zaplatenie 2 643,89 EUR s prísl., čo predstavuje v pomere k predmetu konania 92,97 % úspech, avšak zavinil zastavenie konania (keďže žalobca vzal žalobcu späť pre plnenie žalovaného v priebehu súdneho konania) v časti o zaplatenie 200 EUR, čo predstavuje v pomere k predmetu konania 7,03 %. Miera úspechu a neúspechu žalovaného tak predstavuje rozdiel medzi 92,97 % a 7,03 %, t.j. 85,94 %. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

2 17Csp/12/2021

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.